

System wymiaru sprawiedliwości w Republice Chorwacji

Konstytucja Republiki Chorwacji stanowi, że władza państwowa w Republice Chorwacji jest zorganizowana na zasadzie trójpodziału władzy: władzę ustawodawczą sprawuje parlament Chorwacji (Hrvatski sabor), władzę wykonawczą – rząd Republiki Chorwacji, a władzę sądowniczą – chorwackie sądy; organy te współpracują ze sobą i sprawują nad sobą wzajemną kontrolę, zachowując niezależność od organów pozostałych władz, jeżeli chodzi o ich działalność i proces podejmowania przez nie decyzji. Sądy jako organy władzy sądowniczej sprawują wymiar sprawiedliwości zgodnie z konstytucją, ustawami, rozporządzeniami oraz umowami międzynarodowymi podpisanymi i ratyfikowanymi przez Republikę Chorwacji. Urząd sędziowski sprawują sędziowie powoływani przez Krajową Radę Sądownictwa. Sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu muszą być niezależni i niezawisli, przy czym zgodnie z prawem przysługuje im immunitet. Sędzia sprawuje swój urząd dożywotnio i nie może wykonywać żadnego innego zawodu.

System sądownictwa (wymiaru sprawiedliwości) w Republice Chorwacji składa się z organów władzy sądowniczej (sądy), niezależnych i niezależnych organów wymiaru sprawiedliwości (biura prokuratury), organu władzy wykonawczej (Ministerstwo Sprawiedliwości), niezależnych i niezależnych organów (Krajowa Rada Sądownictwa i Krajowa Rada Prokuratury), przedstawicieli autonomicznych i niezależnych zawodów (zawody prawnicze), przedstawicieli niezależnej i niezależnej służby publicznej (notariusze) oraz instytucji publicznej (Akademia Sądowa).

Organizacja systemu sądowego w Republice Chorwacji

Zadaniem Ministerstwa Sprawiedliwości jest dbanie o poszanowanie podstawowych wartości porządku prawnego, aby zapewnić warunki sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu, oraz dalsze rozwijanie systemu sądowego.

Ministerstwo Sprawiedliwości:**podejmuje czynności administracyjne i innego rodzaju czynności z zakresu:**

prawa cywilnego i karnego, prawa wykroczeń, prawa gospodarczego oraz prawa administracyjnego; organizacji, funkcjonowania i szkolenia zawodowego organów odpowiedzialnych za nakładanie sankcji karnych oraz sankcji z tytułu wykroczeń; wykonywania zadań administracyjnych i innego rodzaju zadań przez notariuszy i przedstawicieli zawodów prawniczych; opłat sądowych i notarialnych; międzynarodowej pomocy prawnej i innych form takiej pomocy; egzekwowania sankcji karnych i sankcji z tytułu wykroczeń, ulaskawień i warunkowych przedterminowych zwolnień; wykonywania zadań administracyjnych i merytorycznych w zakresie probacji przy podejmowaniu decyzji w kwestii ścigania oraz przy dokonywaniu wyboru rodzaju i zakresu sankcji karnych; wykonywania kar nieizolacyjnych nałożonych na pełnoletnich sprawców przestępstw; wykonywania zadań służących opracowaniu i koordynacji systemu wsparcia na rzecz ofiar i świadków przestępstw; informatyzacji wymiaru sprawiedliwości oraz **monitorowania wykonywania zadań administracyjnych przez organy sądowe, prokuraturę i organy ścigania;**

podejmuje czynności administracyjne i innego rodzaju czynności z zakresu:

prawa własności, kwestii majątkowych związanych z wywłaszczeniem i innymi ograniczeniami prawa własności, kwestii majątkowych związanych z działkami budowlanymi, rolnymi i leśnymi, parcelacją, sprzedażą i zakupem gruntów i budynków oraz działalnością rolniczą, która nie podlega własności innego organu rządowego, własnością obywateli państw trzecich, wypłat odszkodowań za mienie skonfiskowane w trakcie rządów Związku Komunistów Jugosławii, które nie podlegają własności innego organu rządowego, oraz kwestii dotyczących sukcesji majątku, praw i zobowiązań byłej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii (SFRJ);

wykonywania zadań administracyjnych i merytorycznych związanych ze współpracą między rządem Republiki Chorwacji a międzynarodowymi trybunałami karnymi, reprezentowaniem Republiki Chorwacji przed Międzynarodowym Trybunałem Sprawiedliwości i innymi sądami międzynarodowymi, chyba że rząd Republiki Chorwacji postanowi inaczej w odrębnej decyzji, a także działania w zakresie ochrony praw człowieka i praw mniejszości narodowych, które nie podlegają własności innego organu rządowego;

współpracy z ministerstwem odpowiedzialnym za zarządzanie majątkiem państwowym przy wykonywaniu zadań związanych z zarządzaniem i rozporządzeniem akcjami i udziałami spółek stanowiących składnik majątku państwowego należącego do Republiki Chorwacji oraz spółek, których główna działalność wchodzi w zakres uprawnień Ministerstwa;

podejmowania działań związanych z udziałem Republiki Chorwacji w pracach organów Unii Europejskiej w obszarach podlegających własności Ministerstwa Sprawiedliwości;

wykonywania innych zadań przewidzianych w przepisach szczególnych, które wchodzą w zakres obowiązków Ministerstwa Sprawiedliwości.

Sądy w Republice Chorwacji

Ustawa o sądach (Zakon o sudovima) reguluje ustrój oraz właściwość rzeczową i miejscową sądów.

Władzę sądowniczą w Republice Chorwacji sprawują sądy działające jako odrębne organy władzy państwowej. Sądy wykonują swoje obowiązki w sposób niezawisły i niezależny w zakresie uprawnień i właściwości określonym w przepisach prawa.

Sądy orzekają na podstawie konstytucji Republiki Chorwacji, umów międzynarodowych, które stanowią część porządku prawnego Republiki Chorwacji, ustaw i innych przepisów przyjętych zgodnie z konstytucją Republiki Chorwacji, umowami międzynarodowymi lub ustawami.

Sądy rozstrzygają sprawy dotyczące podstawowych praw i obowiązków człowieka, praw i obowiązków Republiki Chorwacji oraz jednostek samorządu terytorialnego na szczeblu lokalnym i regionalnym, a także praw i obowiązków innych osób prawnych; orzekają kary i inne środki wobec sprawców zbrodni, wykroczeń i występków określone w ustawach i innych przepisach; badają legalność aktów generalnych i indywidualnych wydawanych przez organy administracji publicznej; rozstrzygają spory dotyczące stosunków osobistych między obywatelami, a także spory na gruncie prawa pracy, prawa gospodarczego, prawa majątkowego i inne sprawy cywilne oraz rozstrzygają inne kwestie prawne zgodnie z przepisami prawa. Sądy wymierzają sprawiedliwość zgodnie z konstytucją, umowami międzynarodowymi, ustawami i innymi obowiązującymi źródłami prawa.

Władzę sądowniczą w Republice Chorwacji sprawują sądy **powszechne i szczególne** oraz **Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji (Vrhovni sud Republike Hrvatske)**, który pełni również funkcję sądu najwyższej instancji w Republice Chorwacji.

Sądy powszechne to sądy rozpoznające sprawy, które nie podlegają właściwości żadnego sądu szczególnego. Zalicza się do nich sądy rejonowe (*općinski sudovi*) i sądy okręgowe (*županijski sudovi*).

Sądy szczególne to sądy rozpoznające sprawy podlegające ich właściwości zgodnie z przepisami prawa. Zalicza się do nich: sądy gospodarcze (*trgovački sudovi*), sądy administracyjne (*upravni sudovi*), sądy ds. wykroczeń (*prekršajni sudovi*), Apelacyjny Sąd Gospodarczy Republiki Chorwacji (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), Apelacyjny Sąd Administracyjny Republiki Chorwacji (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) oraz Apelacyjny Sąd ds. Wykroczeń Republiki Chorwacji (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Sądy dzieli się dodatkowo na sądy pierwszej i drugiej instancji.

Postępowania mające na celu rozstrzygnięcie kwestii prawnej wytacza się przed sądy pierwszej instancji. Są to sądy rejonowe, sądy administracyjne, sądy ds. wykroczeń i sądy gospodarcze.

Sądy drugiej instancji orzekają w przedmiocie zaskarżonych orzeczeń sądów pierwszej instancji oraz wykonują zadania powierzone im w przepisach prawa. Są to sądy okręgowe (względem sądów rejonowych), Apelacyjny Sąd Gospodarczy Republiki Chorwacji (względem sądów gospodarczych), Apelacyjny Sąd ds. Wykroczeń Republiki Chorwacji (względem sądów ds. wykroczeń) i Apelacyjny Sąd Administracyjny Republiki Chorwacji (względem sądów administracyjnych).

Właściwość sądów rejonowych i sądów ds. wykroczeń obejmuje terytorium gminy lub miejscowości albo kilku gmin lub miejscowości, albo części obszaru miejskiego, natomiast właściwość sądów okręgowych, gospodarczych i administracyjnych obejmuje terytorium okręgu (żupanii) lub kilku okręgów.

Właściwość Apelacyjnego Sądu Gospodarczego Republiki Chorwacji, Apelacyjnego Sądu Administracyjnego Republiki Chorwacji, Apelacyjnego Sądu ds. Wykroczeń Republiki Chorwacji i Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji obejmuje całe terytorium Republiki Chorwacji.

Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji

Siedziba **Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji** mieści się w Zagrzebiu. Sąd Najwyższy:

zapewnia jednolite stosowanie prawa i równość wszystkich jednostek wobec prawa;

orzeka w sprawie zwyczajnych środków zaskarżenia w przypadkach określonych w przepisach szczególnych;

orzeka w sprawie nadzwyczajnych środków zaskarżenia od prawomocnych wyroków sądów w Republice Chorwacji;

rozstrzyga spory w przedmiocie właściwości w przypadkach określonych w przepisach szczególnych;

zajmuje się bieżącymi kwestiami związanymi z orzecznictwem, analizuje zapotrzebowanie na szkolenia zawodowe dla sędziów, doradców sądowych i asesorów oraz wykonuje inne zadania powierzone mu zgodnie z w przepisach prawa.

Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji (Vrhovni sud Republike Hrvatske)

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagrzeb

tel.: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

faks: +385 1 481 00 35

e-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

Prezes Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji

Prezes Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji reprezentuje Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji i władzę sądowniczą, wykonuje zadania związane z zarządzaniem sądem oraz inne zadania przewidziane w przepisach prawa oraz w regulaminie Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji.

Parlament Chorwacji wybiera prezesa Sądu Najwyższego na czteroletnią kadencję na wniosek prezydenta Republiki Chorwacji po wydaniu opinii przez Zgromadzenie Ogólne (Opća sjednica) Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji i właściwą komisję parlamentu Chorwacji, przy czym dopuszcza się możliwość jego ponownego powołania na to samo stanowisko po upływie tego okresu. Nie dopuszcza się możliwości powołania tej samej osoby na prezesa Sądu Najwyższego więcej niż dwukrotnie.

Prezesem Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji może zostać każdy, kto spełnia ogólne i szczegółowe warunki wymagane do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego tego sądu. Jeżeli na prezesa Sądu Najwyższego Republiki Chorwacji powołano osobę, które nie była sędzią tego sądu, Państwowa Rada Sądownictwa powołuje ją również na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego.

Na mocy ustawy o siedzibach i obszarach właściwości sądów (Zakon o područjima i sjedištima sudova) (Narodne novine – dziennik urzędowy Republiki Chorwacji; NN nr 67/18) określono strukturę terytorialną sieci sądów i dokonano jej dalszej racjonalizacji, tworząc 15 sądów okręgowych, 34 sądy rejonowe, 9 sądów gospodarczych i 4 sądy administracyjne.

Ustawa o sądach

Ustawa o siedzibach i obszarach właściwości sądów

Organy wymiaru sprawiedliwości

Organy wymiaru sprawiedliwości w Republice Chorwacji obejmują sądy i biura prokuratury.

Sądy

Sąd Najwyższy Republiki Chorwacji (Vrhovni sud Republike Hrvatske)

Sądy okręgowe (15)	Apelacyjny Sąd Gospodarczy (1)	Apelacyjny Sąd Administracyjny (1)	Apelacyjny Sąd ds. Wykroczeń (1)
Sądy rejonowe (34)	Sądy gospodarcze (9)	Sądy administracyjne (4)	

Prokuratura Generalna (Državno odvjetništvo)

Prokuratura Generalna jest autonomicznym i niezależnym podmiotem wymiaru sprawiedliwości uprawnionym i zobowiązanym do ścigania sprawców przestępstw i innych czynów zabronionych, wszczynania postępowania na potrzeby ochrony mienia Republiki Chorwacji i korzystania ze środków ochrony prawnej na potrzeby ochrony konstytucji Republiki Chorwacji i ustaw.

Prokuratura Generalna wykonuje swoje zadania na podstawie konstytucji Republiki Chorwacji, umów międzynarodowych stanowiących część porządku prawnego Republiki Chorwacji, dorobku prawnego UE, ustawodawstwa oraz innych źródeł prawa.

Prokuraturę Generalną Republiki Chorwacji ustanowiono w taki sposób, aby obejmowała całe terytorium Republiki Chorwacji; biura prokuratury rejonowej (*općinska državna odvjetništva*) zajmują się sprawami podlegającymi właściwości sądów rejonowych i organów prawa publicznego, natomiast biura prokuratury okręgowej (*županijska državna odvjetništva*) zajmują się sprawami podlegającymi właściwości sądów okręgowych, gospodarczych i administracyjnych. W przepisach prawa przewidziano możliwość ustanowienia specjalnych biur prokuratury zajmujących się określonymi rodzajami spraw i powiązanych z określonymi rodzajami sądów.

Biura prokuratury rejonowej podlegają biuram prokuratury okręgowej; biura prokuratury okręgowej i specjalne biura prokuratury podlegają Prokuraturze Generalnej Republiki Chorwacji.

Na czele biura prokuratury stoi prokurator odpowiedzialny za wykonywanie zadań wchodzących w zakres właściwości biura prokuratury, które reprezentuje i którym zarządza.

Na czele Prokuratury Generalnej Republiki Chorwacji stoi Prokurator Generalny (Glavni državni odvjetnik) Republiki Chorwacji. Prokuratorem Generalnym Republiki Chorwacji może zostać każdy, kto spełnia ogólne i szczegółowe warunki wymagane do pełnienia funkcji zastępcy Prokuratora Generalnego Republiki Chorwacji. Parlament Chorwacji powołuje Prokuratora Generalnego Republiki Chorwacji na czteroletnią kadencję na wniosek rządu Republiki Chorwacji, po wydaniu opinii przez Komisję Sprawiedliwości parlamentu Chorwacji, przy czym można ponownie powołać na to samo stanowisko po upływie tego okresu. Nie dopuszcza się możliwości powołania tej samej osoby na Prokuratora Generalnego więcej niż dwukrotnie.

Na mocy ustawy o siedzibach i obszarach właściwości biur prokuratury (Narodne novine – dziennik urzędowy Republiki Chorwacji; NN nr 67/18) udoskonalono sieć biur prokuratury, tworząc 15 biur prokuratury okręgowej i 25 biur prokuratury rejonowej.

Prokuratura Generalna Republiki Chorwacji

Urząd ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej (Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, USKOK)	Biura prokuratury okręgowej
	Biura prokuratury rejonowej

Prokuratura Generalna Republiki Chorwacji (Državno odvjetništvo Republike Hrvatske)

Gajeva 30a, 10 000 Zagreb

<http://www.dorh.hr/>

Prokurator Generalny

tel.: +385 1 459 18 88

faks: +385 1 459 18 54

e-mail: tajnistvo.dorh@dorh.hr

Wydział Karny (Kazneni odjel)

tel.: +385 1 459 18 00

faks: +385 1 459 18 05

e-mail: tajnistvo.kazneni@dorh.hr

Wydział ds. Prawa Cywilnego i Administracyjnego (Građansko upravni odjel)

tel.: +385 1 459 18 61

faks: +385 1 459 19 12

e-mail: tajnistvo.gradjanski@dorh.hr [VJ1]

[Biura prokuratury okręgowej i rejonowej](#)

[Ustawa o Prokuraturze Generalnej](#)

[Ustawa o siedzibach i obszarach właściwości biur prokuratury](#)

Urząd ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej

Urząd ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej (USKOK) z siedzibą w Zagrzebiu to wyspecjalizowany organ prokuratury zajmujący się ściganie korupcji i przystępczości zorganizowanej, którego właściwość obejmuje całe terytorium Republiki Chorwacji. Kwestie związane z właściwością Urzędu ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej uregulowano w ustawie o Urzędzie ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej.

Urząd ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej (Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta)

Gajeva 30a

10 000 Zagreb

tel.: +385 4591 874

faks: + 385 1 4591 878

e-mail: tajnistvo@uskok.dorh.hr

[Ustawa o Urzędzie ds. Przeciwdziałania Korupcji i Przystępczości Zorganizowanej](#)

Ostatnia aktualizacja: 06/01/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.